

Ročník 1980

Sbírka zákonů Československá socialistická republika

**ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

**SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

Částka 22

Vydána dne 22. července 1980

Cena

O B S A H :

86. Vyhláška federálního ministerstva financí, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 154/1971 Sb., o účetnictví
87. Vyhláška ministerstva školství České socialistické republiky o mateřských školách, společných zařízeních
jestli a mateřské školy a dětských útulcích
88. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce o bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel

Oznámení o vydání obecně zavazných právních předpisů

86

V Y H L Á Š K A

federálního ministerstva financí

ze dne 17. června 1980,

kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 154/1971 Sb., o účetnictví

Federální ministerstvo financí stanoví v dohodě s Federálním statistickým úřadem podle § 35 odst. 3 zákona č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací:

Čl. I

Vyhláška federálního ministerstva financí č. 154/1971 Sb., o účetnictví, se mění a doplňuje takto:

1. § 18 odst. 1 změní:

„(1) Přípustnost operací se povinně přezkušuje

u účetních dokladů ověřujících pořizování investic, pořizování předmětů postupné spotřeby s výjimkou drobných předmětů a krátkodobých předmětů do 3000 Kčs za 1 předmět, zúčtování nákladů příštích období do nákladů na činnost, tvoření rezerv na výdaje příštích období, ostatní osobní náklady, ostatní použití hospodářského výsledku a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb. U ostatních operací se jejich přípustnost přezkušuje povinně jen v případech, které písemně určí vedoucí organizace, popřípadě orgán nadřízený organizaci.“.

2. V § 18 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Přezkušováním přípustnosti operací pověří vedoucí organizace v souladu s ustanovením § 17 odst. 1 pracovníky, kteří jsou k tomuto přezkušování odborně působili.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

Čl. II

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1981.

Ministr:

Ing. Lér CSc. v. r.

87

V Y H L Á Š K A

ministerstva školství České socialistické republiky

ze dne 23. června 1980

o mateřských školách, společných zařízeních jeslí a mateřské školy a dětských útulcích

Ministerstvo školství České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České socialistické republiky stanoví podle § 6 odst. 2 a § 45 odst. 2 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, a podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství:

§ 1

Základní ustanovení

Tato vyhláška se vztahuje na mateřské školy včetně mateřských škol pro děti vyžadující zvláštní péči a mateřských škol při zdravotnických zařízeních, na společná zařízení jeslí a mateřské školy a na dětské útulky¹⁾ (dále jen „předškolní zařízení“) v působnosti ministerstva školství České socialistické republiky.

§ 2

Organizace předškolních zařízení

(1) Všechny druhy mateřských škol, s výjimkou mateřských škol při zdravotnických zařízeních a mateřských škol pro tělesně postižené (§ 3), se zřizují jako zařízení s celodenní péčí nebo jako zařízení internátní.²⁾

(2) Mateřská škola internátní je určena dětem, jejichž rodiče, pěstouni nebo jiní zákonné zástupci (dále jen „zákonní zástupci“) nemohou o děti během

týdne pečovat. Pro děti denně docházející může mateřská škola internátní plnit úkoly mateřské školy s celodenní péčí.

(3) Mateřská škola má nejvýše 4 třídy. V místech s vysokým soustředěním obyvatelstva nebo při zdravotnických zařízeních se může výjimečně zřídit mateřská škola nejvýše s 8 třídami, které tvoří dva organizačně oddělené celky o 4 třídách se společnou hospodářskou budovou.

(4) Do předškolních zařízení se přijímají jen děti smyslově, tělesně a duševně zdravé. V mateřských školách s celodenní péčí a v mateřských školách internátních se mohou zřizovat třídy bez celodenní péče a třídy pro děti lehce mentálně, smyslově nebo tělesně postižené nebo pro děti s lehčimi vadami řeči, pokud se pro tyto děti nezřídí mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči.³⁾

(5) Jesle a mateřská škola se mohou zřizovat též jako společné zařízení jeslí a mateřské školy (dále jen „společná zařízení“), se společnou správou a v jednom objektu. Společné zařízení je zařízením školské správy.⁴⁾

(6) Předškolní výchovu ve společném zařízení odborně vede a školní inspekci v něm provádí okresní národní výbor. Léčebně preventivní péči o děti ve společném zařízení zajišťuje a kontroluje okresní ústav národního zdraví.

¹⁾ § 5 až 7 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních.

²⁾ § 5 odst. 2 zákona č. 76/1978 Sb.

³⁾ § 5 odst. 3 zákona č. 76/1978 Sb.

⁴⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 76/1978 Sb.

(7) Není-li v této vyhlášce stanoveno jinak, řídí se společné zařízení též předpisy pro jesle.

(8) Při mateřské škole nebo při společném zařízení se ve druhém pololetí školního roku zřizuje podle potřeby přípravné oddělení,⁵⁾ v němž se děti připravují na povinnou školní docházku. Pokud v městě není mateřská škola nebo společné zařízení, nebo nemají-li tato předškolní zařízení dostatek místnosti, může být přípravné oddělení umístěno v budově základní školy, základní devítileté školy nebo v jiných prostorách.

(9) Dětské útulky se mohou zřizovat podle místních podmínek a potřeb jako stálé nebo sezónní zařízení.

§ 3

Druhy a typy mateřských škol pro děti vyžadující zvláštní péči

(1) Pro děti mentálně postižené se zřizuje zvláštní mateřská škola.

(2) Pro děti sluchově postižené se zřizuje mateřská škola pro nedoslychavé, mateřská škola pro děti se zbytky sluchu a mateřská škola pro neslyšící.

(3) Pro děti zrakově postižené se zřizuje mateřská škola pro slabozraké, mateřská škola pro děti se zbytky zraku a mateřská škola pro nevidomé.

(4) Pro děti s vadami řeči se zřizuje mateřská škola pro vadně mluvící a mateřská škola pro nemluvící.

(5) Pro děti tělesně postižené se zřizuje mateřská škola pro tělesně postižené.

(6) Pro děti nemocné a zdravotně oslabené, umístěné ve zdravotnických zařízeních, se zřizuje mateřská škola při nemocnici, mateřská škola při dětské léčebně, mateřská škola při dětské lázeňské léčebně a mateřská škola při dětské ozdravovně (dále jen „mateřská škola při zdravotnických zařízeních“).

(7) Pro děti smyslově postižené nebo tělesně postižené, pro děti s vadami řeči nebo pro děti umístěné ve zdravotnických zařízeních, které jsou též mentálně postižené, se zřizuje mateřské školy pro děti s více vadami, například zvláštní mateřská škola pro tělesně postižené.

§ 4

Podmínky pro zřizování a zrušování předškolních zařízení

(1) Mateřská škola se může zřídit, přihláší-li zákonné zástupci k pravidelné docházce nejméně 20 dětí. Národní výbor může mateřskou školu výjimečně zřídit i při nejmenším počtu 15 dětí, vyžaduje-li to společenská potřeba v městě. Mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči se může zřídit, je-li

třeba poskytnout predškolní výchovu nejméně 10 dětem.

(2) Mateřská škola se může zřídit i pro děti od 2 let věku, nelze-li pro malý počet dětí zřídit v městě jesle a přihláší-li zákonné zástupci k pravidelné docházce alespoň 20 dětí ve věku od 2 do 6 let; z toho musí být nejméně 6 dětí ve věku od 2 do 3 let. Zvýší-li se počet těchto dětí na 16, zřídi se oddělení jesli; v tom případě se mateřská škola přemění na společné zařízení.

(3) Společné zařízení se může zřídit, přihláší-li zákonné zástupci k pravidelné docházce do mateřské školy nejméně 20 dětí, do jesli nejméně 16 dětí.

(4) Dětský útulek se může zřídit, přihláší-li zákonné zástupci k pravidelné docházce alespoň 10 dětí ve věku od 3 do 6 let. Dětský útulek může přijímat i děti ve věku od 2 let, jestliže zákonné zástupci předloží potvrzení obvodního dětského lékaře, že dítě je dostatečně vyspělé a způsobilé navštěvovat dětský útulek.

(5) Přípravné oddělení se může zřídit, přihláší-li zákonné zástupci k pravidelné docházce alespoň 15 dětí; ve výjimečném případě se může se souhlasem národního výboru, který předškolní zařízení odborně vede, zřídit i při nižším počtu dětí. Pokud jsou do přípravného oddělení přihlášeny i výchovně zanedbané děti, může se přípravné oddělení zřídit při počtu 10 dětí.

(6) Předškolní zařízení nebo přípravné oddělení se mohou zrušit, klesne-li počet pravidelně docházejících dětí pod nejmenší počet uvedený pro příslušné předškolní zařízení v předcházejících odstavech. Mateřská škola pro děti vyžadující zvláštní péči může být se souhlasem národního výboru, který ji odborně vede, ponechána v provozu i při nižším počtu dětí.

§ 5

Zápis a přijímání dětí

(1) Zápis dětí do předškolních zařízení pro následující školní rok se koná každoročně v měsíci květnu, zápis do přípravných oddělení se koná v lednu. Místo a dobu zápisu do předškolních zařízení stanoví ředitelka předškolního zařízení v dohodě s místním národním výborem do 15. dubna, do přípravných oddělení do 1. ledna; oznámení o místu a době zápisu zveřejní na budově předškolního zařízení. V městech, kde je více předškolních zařízení, se stanoví doba zápisu jednotně. Při zápisu dětí, jímž byl začátek povinné školní docházky odložen o jeden školní rok, předloží zákonné zástupci též rozhotovní okresního národního výboru o odložení začátku povinné školní docházky.⁶⁾ Při zápisu do mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči a do tříd zřizovaných podle § 2 odst. 4 předloží zákonné zástupci dále zprávu okresní pedagogicko-psychologické poradny o pedagogicko-psychologic-

⁵⁾ § 5 odst. 4 zákona č. 76/1978 Sb.

⁶⁾ § 34 odst. 1 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

§ 10 odst. 1 zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství.

kém vyšetření dítěte a lékařskou zprávu o druhu a stupni postižení dítěte.

(2) Děti se do předškolních zařízení přijímají k začátku školního roku. Pokud je v předškolním zařízení volné místo, mohou se děti přijímat i v průběhu školního roku.

(3) Do předškolních zařízení se přednostně přijímají děti, které mají v následujícím školním roce zahájit povinnou školní docházku, a děti starší 3 let, které byly v péči jeslí. Děti z oddělení jeslí společného zařízení se přeřazují do tříd mateřské školy téhož zařízení.

(4) Do předškolních zařízení mohou být přijaty též děti, kterým byl po dovršení šestého roku věku odložen začátek školní docházky o jeden rok.⁶⁾

(5) Do předškolních zařízení, s výjimkou dětského útulku, a do přípravného oddělení přijímá děti ředitelka předškolního zařízení. Do dětského útulku přijímá děti pěstounka. Není-li možno přijmout pro nedostatek místa všechny přihlášené děti, rozhoduje o jejich přijetí místní národní výbor,⁷⁾ pokud jde o mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči, rozhoduje o přijímání dětí národní výbor příslušný podle sídla školy. Při rozhodování o přijetí národní výbor přihlédne ke společenské potřebě a k sociálním a výchovným zřetelem.

(6) V místech, kde nejsou zřízeny jesle, může mateřská škola přijímat i děti ve věku od 2 let, jestliže zákonné zástupci lékařskou zprávou prokází, že dítě je dostatečně vyspělé a způsobilé navštěvovat mateřskou školu. V této mateřské škole může být nejvýše 5 dětí ve věku od 2 do 3 let.

(7) Při zahájení docházky dítěte do předškolního zařízení předloží jeho zákonné zástupci lékařskou zprávu obvodního dětského lékaře o tom, že dítě může docházet do předškolního zařízení, a písemně prohlášení zákonného zástupce, že okresní hygienik nebo ošetřující lékař nenařídil dítěti karanténní opatření a že dítě v posledním týdnu nepřišlo do styku s osobami, které onemocnely přenosnou nemocí.

(8) Děti docházejí zpravidla do předškolního zařízení, v jehož obvodu bydlí;⁸⁾ v odůvodněných případech mohou navštěvovat předškolní zařízení mimo stanovený obvod, například v blízkosti pracovišť zákonného zástupce, ze zdravotních důvodů apod.

§ 6

Docházka dětí a ukončování docházky

(1) Nemůže-li dítě do předškolního zařízení docházet, jsou zákonné zástupci povinny oznámit předškolnímu zařízení příčinu jeho nepřítomnosti neprodleně, nejpozději do 2 dnů. Zákonné zástupci jsou

též povinny oznámit, že dítě bude do předškolního zařízení opět docházet.

(2) Po nepřítomnosti pro nemoc dítěte, v ostatních případech po nepřítomnosti delší než 14 dnů, jsou zákonné zástupci povinny předložit lékařskou zprávu obvodního dětského lékaře o tom, že dítě může opět docházet do předškolního zařízení.

(3) Předem známou nepřítomnost dítěte oznámi zákonné zástupci písemně; oznámení o nepřítomnosti dítěte předají učitelce, při nepřítomnosti přesahující 1 týden ředitelce předškolního zařízení.

(4) Zákonné zástupci dbají, aby dítě docházelo do předškolního zařízení pravidelně a včas. Hodinu odchodu dítěte z předškolního zařízení dohodnou zákonné zástupci v mateřské škole s učitelkou, v oddělení jeslí s dětskou sestrou, v dětském útulku s pěstounkou.

(5) Docházku dítěte do předškolního zařízení může místní národní výbor po předcházejícím písemném upozornění zákonného zástupce ukončit, jestliže dítě bez písemné omluvy zákonného zástupce nejméně 14 dní do předškolního zařízení nedochází, nebo jestliže je v předškolním zařízení nedostatek místa a matka dítěte, pěstounka nebo jiná osoba, která má dítě v péči (dále jen „matka“), ukončila pracovní poměr nebo poměr obdobný pracovnímu poměru nebo čerpá mateřskou dovolenou, nebo další mateřskou dovolenou, nebo ji organizace poskytla pracovní volno delší než 3 měsíce. Čerpá-li matka mateřskou dovolenou, může se docházka dítěte do předškolního zařízení ukončit až po 6 týdnech od narození mladšího dítěte.

§ 7

Provoz předškolních zařízení

(1) Dobu provozu stanoví ředitelka předškolního zařízení se souhlasem národního výboru, který předškolní zařízení zřídil. Předškolní zařízení s celodenní péčí jsou v provozu v pracovní dny 8 až 12 hodin; délka pobytu dítěte v předškolním zařízení musí odpovídat požadavkům správné životosprávy dítěte a pracovní době zákonného zástupce.

(2) O volných sobotách je předškolní zařízení v provozu, přihlásí-li zákonné zástupci, kteří mají pracovní dobu určenou i na volné soboty, k pravidelné docházce nejméně 10 dětí. V místech, kde je více předškolních zařízení téhož druhu, určí národní výbor, který zařízení odborně vede, které předškolní zařízení bude o sobotách v provozu.

(3) Internátní předškolní zařízení jsou v provozu od pondělí do pátku nebo nepřetržitě.

(4) Provoz předškolních zařízení se přiměřeně omezí nebo podle potřeby přeruší v červenci nebo v srpnu, popřípadě v obou měsících, a to nejméně na

⁷⁾ § 5 odst. 3 a § 6 zákona č. 77/1978 Sb.

⁸⁾ § 8 zákona č. 77/1978 Sb.

dobu 2 týdnů. V místech, kde je více předškolních zařízení téhož druhu, soustředují se děti do některého z nich; provoz tohoto zařízení se přeruší, dochází-li denně po dobu 1 týdne méně než 15 dětí. Výjimku v odůvodněných případech povoluje národní výbor, který předškolní zařízení odborně vede.

(5) Připravná oddělení jsou v provozu od 1. února do 30. června. Děti do připravných oddělení docházejí nejméně jednou týdně na 2 až 3 hodiny.

(6) Dětský útulek je v provozu po celý rok nebo jako zařízení sezónní po dobu špičkových zemědělských prací.

(7) Rozsah omezení provozu předškolních zařízení a jeho přerušení stanoví na návštěvě ředitelky národní výbor, který předškolní zařízení odborně vede.

§ 8

Předškolní výchova

(1) Předškolní výchova v předškolních zařízeních se řídí programem výchovné práce pro jesle a mateřské školy, který vydává ministerstvo školství České socialistické republiky v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České socialistické republiky.

(2) Do programu výchovné práce zvláštní mateřské školy se začleňuje individuální logopedická péče v rozsahu 3 hodin denně v každé třídě. Individuální logopedickou péči zajišťují pracovníci s logopedickou kvalifikací.

(3) Předškolní zařízení mohou poskytovat zákoným zástupcům dětí, které nemohou do těchto zařízení docházet, poradenskou službu při výchově dětí.

§ 9

Péče o zdraví a bezpečnost dětí

(1) V péči o zdraví a bezpečnost dětí se pracovnice předškolních zařízení řídí obecně závaznými právními předpisy,⁹⁾ pokud dále není stanoveno jinak.

(2) V péči o zdraví dětí, o zdravé výchovné prostředí a vytváření příznivých podmínek pro zdravý vývoj dětí spolupracují předškolní zařízení se školním lékařem.

(3) V předškolních zařízeních se děti stravují; k tomu účelu zřizuje místní národní výbor školní jídelnu. O stravování dětí v dětském útulku rozhodne místní národní výbor. Pokud se děti v dětském útulku stravují, řídí se stravování předpisy o školním stravování.¹⁰⁾

⁹⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

§ 422 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

§ 170 až 175 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Směrnice ministerstva školství České socialistické republiky o školním stravování ze dne 1. září 1975 čj. 23 687/75-403, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury, roč. 1975, str. 145, oznámené v částce 26/1975 Sb.

¹¹⁾ Nařízení vlády České socialistické republiky č. 92/1978 Sb., o zřizování a provozu předškolních zařízení socialistickými organizacemi.

(4) Při předškolní výchově zajišťuje bezpečnost dětí zapsaných ve třídě mateřské školy učitelka, v oddělení jeslí dětská sestra a v dětském útulku pěstounka. Při vycházce zajišťuje bezpečnost 20 dětí mladších 5 let nebo 25 dětí starších jedna pracovnice mateřské školy, společného zařízení nebo dětského útulku; při vyšším počtu dětí doprovází třídu nebo oddělení další pracovnice předškolního zařízení. Při vycházce v mateřských školách pro děti vyžadující zvláštní péči zajišťuje jedna pracovnice bezpečnost všech dětí zapsaných ve třídě.

(5) Učitelky, dětské sestry nebo pěstounky předškolních zařízení odpovídají za bezpečnost dětí při předškolní výchově až do doby, než je předají jiné pracovníci předškolního zařízení, zákoným zástupcům nebo jimi pověřeným osobám. Pověřeným osobám předá učitelka, dětská sestra nebo pěstounka dítě jen na základě písemného zmocnění.

§ 10

Závěrečná a přechodná ustanovení

(1) Ustanovení § 2 odst. 1, odst. 2 s výjimkou poslední věty, § 2 odst. 3, § 2 odst. 5, § 2 odst. 6, § 2 odst. 7, § 4 odst. 4, § 5 odst. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, § 6 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 7 odst. 1, 2, 3, 4, 6, 7, § 8 odst. 1, 3, § 9 odst. 1, 2, 3, 4, 5 a § 10 odst. 2 se vztahuje též na předškolní zařízení zřizovaná a hospodářsky zabezpečovaná socialistickými organizacemi.¹¹⁾

(2) Dosavadní mateřské školy s třídami pro děti od 1 roku se počínaje dnem 1. září 1980 přemění na společná zařízení podle ustanovení § 4 odst. 3, pokud v nich bude zapsáno nejméně 16 dětí ve věku do 3 let, nebo na mateřské školy pro děti od 2 let věku podle ustanovení § 4 odst. 2.

§ 11

Zrušovací ustanovení

(1) Od účinnosti této vyhlášky pozbývá platnosti vládní vyhláška ze dne 28. června 1961 č. 72/1961 Sb., o zřizování jeslí a mateřských škol ve společných budovách.

(2) Zrušuje se

- organizační směrnice pro mateřské školy a dětské útulky ze dne 27. února 1968 čj. 8670/68, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury a informací roč. 1968, str. 137, oznámené v částce 12/1968 Sb., ve znění směrnice ze dne 8. července 1969 čj. 22 021/69-1/2, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1969, str. 85, oznámené v částce 30/1969 Sb., směrnice ze dne 28. prosince 1971 čj. 29 893/71-

201, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1972, str. 14, oznámené v částce 6/1972 Sb., a směrnice ze dne 3. srpna 1976 čj. 22 258/76-201, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1976, str. 154, oznámené v částce 20/1976 Sb.,

2. směrnice ministerstva školství a kultury a ministerstva zdravotnictví ze dne 28. května 1962 čj. 25 431/62-I/3 „Jesle-mateřská škola, úprava některých pracovních a jiných paměrů“, uveřejněné ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1962, str. 241,

3. § 2 písm. a) bod 1., písm. b) bod 1. až 3.,

písm. c) bod 1., písm. d) bod 1. a 2., písm. e) bod 1. a 2., písm. f) bod 1. až 3. a § 6 směrnic ministerstva školství České socialistické republiky o organizaci škol a výchovných zařízení pro mládež vyžadující zvláštní péči a o zařazování dětí a mládeže do těchto zařízení ze dne 29. prosince 1974 čj. 34 070/74-201, uveřejněných ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury roč. 1975, str. 1, oznámených v částce 3/1975 Sbírky zákonů

§ 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1980.

Ministr:

Vondruška V. F.

88

V Y H L Á Š K A

Českého úřadu bezpečnosti práce

ze dne 22. května 1980

o bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel

Český úřad bezpečnosti práce stanoví v dohodě s příslušnými orgány a organizacemi podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Vyhláška stanoví povinnosti organizací, ostatních provozovatelů,¹⁾ kteří poskytují některé služby a opravy na základě povolení národního výboru (dále jen „provozovatel“) a pracovníků z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu, tj. zejména při ponytu, obsluze, údržbě a opravách silničních vozidel (dále jen „vozidla“), a při pracích s tímto provozem úzce souvisejících, jakož i organizací, které se zúčastňují provozu silniční dopravy.

(2) Vyhláška se nevztahuje na provoz vozidel:

a) ozbrojených sil federálního ministerstva národní obrany,

b) ozbrojených sborů ministerstev vnitra, Sboru národní bezpečnosti a útvarů Pohraniční stráže a ochrany státních hranic.

(3) Vozidly se pro účely této vyhlášky rozumí všechna vozidla pohybující se motorickou silou po pozemních komunikacích,²⁾ po zpevněných nebo nezpevněných cestách a v terénu, která nejsou vázána na kolejové ani na elektrické vedení. Pod pojmem „vozidlo“ se zahrnuje i každá jízdní souprava vozidel.

POVINNOSTI PŘI PROVOZU VOZIDEL

§ 2

Způsobilost řidičů

(1) Dopravu věcí a osob vozidly s celkovou hmotností převyšující 7,5 t mohou provádět řidiči, kteří splňují podmínky stanovené zvláštními předpisy³⁾ a absolvovali alespoň 200 hod. prokazatelného zácviku na vozidlech s nejmenší hmotností 7,5 t. Zácvikem se rozumí řízení vozidla pod dohledem zkušeného řidiče.

¹⁾ Zásady pro poskytování některých služeb a oprav občany na základě povolení národního výboru schválené usnesením vlády ze dne 3. března 1965, uveřejněné pod č. 20/1965 Sb.

²⁾ Zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích.

³⁾ Vyhláška č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění vyhlášky č. 3/1972 Sb.

(2) Jízdy, při nichž řízení vozidla během pracovní směny trvá déle než 8 hodin, směří provádět pouze řidiči, kteří mají nejméně 2 roky praxe v řízení vozidel o stejné nebo větší limotnosti.

§ 3

Bezpečnostní přestávky

(1) Nepřetržitá doba řízení nesmí být delší než 3 hodiny. Za nepřetržitou dobu řízení se považuje řízení vozidla a pobyt řidiče ve vozidle při jeho zastavení z důvodů provozu nebo odhavování cestujících. Je-li tato doba přerušena na dobu kratší, než jsou stanoveny v následujících odstavečích, doba řízení se považuje za nepřetržitou.

(2) Řidič musejí přerušit řízení z důvodu bezpečnosti práce vždy nejpozději po 3 hodinách nepřetržitého řízení na dobu 30 min. (dále jen „bezpečnostní přestávka“), během které řidiči nevykonávají činnost, vyplývající z jejich pracovních povinností.

(3) Třicetiminutové bezpečnostní přestávky může provozovatel rozdělit, přičemž nejkraťší pro tento účel započítatelná doba je 10 minut, s výjimkou dálkové dopravy.

(4) Ustanovení o bezpečnostních přestávkách neplatí, jsou-li na vozidlo přiděleni současně 2 řidiči, kteří se vždy nejpozději po 3 hodinách nepřetržitého řízení vystřídají.⁴⁾

(5) Provozovatel je povinen kontrolovat dobu řízení vozidel a jiných prací, jakož i doby bezpečnostních přestávek a dobu odpočinku na základě tachogramů, výkazů o provozu vozidla a dalších dokladů.

(6) Tachogramy je provozovatel povinen uschovávat po dobu tří let.

§ 4

Ubytování osádky vozidel

(1) Provozovatel je povinen zajistit členům osádky vozidla řádné ubytování při pracovních cestách. Pokud jsou vozidla vybavena lůžky umožňující členům osádky pohodlně ulehnout, mohou být doby odpočinku stráveny na těchto lůžkách za předpokladu, že vozidlo stojí. Těchto lůžek nelze používat v době, kdy se ve vozidle topí.

(2) Lůžka ve vozidlech určená pro osádku musejí odpovídat ustanovením zvláštních předpisů.⁵⁾ Pokud jsou vozidla používána pro dálkovou dopravu vybavena lůžky pro osádku vozidla, je provozovatel povinen opatřit je potřebným množstvím lůžkovin, které musí měnit za čisté:

- a) při změně osádky vozidla,
- b) v případech stanovených orgánem hygienické služby.

§ 5

Dopravně provozní řád

(1) Provozovatel a organizace, v jejichž prostorách se provádí nakládka, vykládka nebo jiné práce spojené s provozem vozidel, jsou povinovati vypracovat dopravně provozní řád.

(2) Dopravně provozní řád řeší zejména

- a) způsob zajištění vnitrozávodních komunikací, parkovacích, odstavných a skladovacích ploch, garáží a dalších ploch z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení, především
 - provedení komunikací (šířka, povrch a jejich údržbu),
 - způsob používání komunikací (rychlosť, směr),
 - označení komunikací (horizontální a vertikální dopravní značky),
 - vyhrazené parkovací plochy, zákaz parkování,
 - určení prostor pro nakládání a vykládání,
 - osvětlení komunikací, nákladacích a vykladacích prostor a parkovišť,
 - úklid a opravu komunikací.
- b) pohyb všech dopravních prostředků na vnitrozávodních komunikacích
 - zákazy nebo příkazy vjezdu nebo vstupu do určitých objektů a prostor,
 - omezení pohybu vozidel při určitých situacích např. střídání směn, shromažďování pracovníků apod.,
 - přepravu zvláštních nákladů,
 - pohyb speciálních vozidel,
 - provoz cizích vozidel a pohyb osob v prostorách organizace,
 - přepravu osob uvnitř organizace;
- c) zajištění údržby a oprav vozidel
 - odstavování vozidel do opravy a opravu,
 - způsob odtažení nepojízdného vozidla,
 - garážování;
- d) organizaci kontroly a školení a přezkušování pracovníků
 - organizaci kontroly dodržování dopravně provozního řádu a příslušných bezpečnostních předpisů,
 - způsob školení a přezkušování pracovníků.

⁴⁾ Touto úpravou nejsou dotčeny předpisy upravující délku pracovní doby.

⁵⁾ § 32 vyhlášky č. 90/1975 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

[3] Součástí dopravně provozního řádu je též schematický půdorysný plán organizace s vyznačením všech komunikací, včetně vyznačení zúžených profili, vyznačení přejezdů, vjezdů a vstupů do jednotlivých objektů organizace, parkovišť, odstavných ploch, garáží, pracovišť pro ošetrování, údržbu a opravy vozidel.

§ 6

Účast závozníků a průvodčích při provozu

[1] Provozovatel je povinen přidělit na vozidlo závozníka, jestliže

- a) je to nutné k nakládce nebo vykládce a vyžaduje-li to povaha nákladu, popřípadě konstrukce vozidla,
- b) jde o jízdní soupravu vozidel, kterou je nutno dělit nebo spojovat,⁶⁾
- c) vozidlo musí couvat a vjíždět do zúžených prostorů, nebo je třeba dbát zvýšené opatrnosti,
- d) to vyžaduje bezpečnost silničního provozu,⁷⁾ nebo povaha pracovní činnosti vyžaduje pomoc závozníka,
- e) to stanoví zvláštní předpisy (doprava výbušin apod.).

[2] Místo přidělení závozníka může provozovatel zajistit práce, které jinak vykonává závozník, též jiným způsobem, např. nakládacími a vykládacími četami na stálých pracovištích nebo přidělením více řidičů nebo technickými prostředky vhodnými z hlediska bezpečnosti práce.

[3] Provozovatel je povinen přidělit pro vozidlo s přívěsem pro dopravu osob průvodčího, pokud přívěs není vybaven bezpečným zajišťovacím zařízením dveří přívěsu, ovládaným z místa řidiče a na palubní desce stanoviště řidiče optickou signalizací otevření a zavření dveří přívěsu; provozovatel je povinen zajistit kontrolu a údržbu tohoto zajišťovacího a signalizačního zařízení.

[4] Řidič vozidla je oprávněn dávat závozníkům a průvodčím pokyny.

§ 7

Přidělení dalších řidičů

Jsou-li na vozidlo přiděleni dva nebo více řidičů, je provozovatel povinen určit vedoucího osádky, který je oprávněn dávat členům osádky vozidla pokyny.

§ 8

Couvání a zajíždění

[1] Řidič je povinen dbát při couvání zvýšené opatrnosti a dodržovat ustanovení zvláštních

předpisů.⁸⁾ Při provozu mimo pozemní komunikace je řidič povinen postupovat podle těchto předpisů přiměřeně; couvá-li řidič bez pomocníka, musí předem vystoupit a přesvědčit se o povaze terénu a případných překážkách. Je-li vozidlo vybaveno zpětnými světlomety musí být při couvání v činnosti. Začátek couvání bez pomocníka je řidič povinen zdůraznit zvukovým výstražným znamením.

[2] Řidič smí zajíždět k pískovým jámám, lomům, skládkám, staveništěm a podobným místům jen tehdy, je-li cesta k nim dostatečně široká, pevná a sjízdná. Za snížené viditelnosti smí řidič zajet do pracovního prostoru nakládky a vykládky jen tehdy, je-li tento prostor dostatečně osvětlen.⁹⁾ Vozidlo je povinen zastavit podle únosnosti půdy tak daleko od kraje lomů, násypů a skládek, aby nevzniklo nebezpečí zřícení nebo zasypání vozidla. Místa, kde je nutno zastavit, musí organizace provozující takové pracoviště vyznačit dobře čitelnými tabulkami, dopravními značkami a zábradlím a v noci červeným světlem; vyžadují-li to okolnosti, musí řidiče upozornit na situaci v místě.

[3] Na pracovištích, kde dochází k couvání vozidel bez závozníků (průvodčích), zejména na autobusových nádražích, smyčkách městské hromadné dopravy, překladištích, staveništěch a jiných podobných místech, je organizace provozující taková pracoviště povinna pověřit způsobilého a náležitě poučeného pracovníka, aby naváděl řidiče při couvání.

[4] Pověřený pracovník je povinen navádět řidiče při couvání znamením smluvnými mezi nimi tak, aby nedošlo k nedorozumění nebo záměně; je přitom povinen pohybovat se tak, aby byl stále v přímém zorném poli řidiče. Ztratí-li ho řidič z dohledu, je povinen ihned zastavit; v couvání smí pokračovat jen na smluvně znamení pověřeného pracovníka. Při snížené viditelnosti nebo v noci je pověřený pracovník povinen dávat znamení smluvnými světelnými signály.

§ 9

Zastavení a stání vozidla

Zastavení a stání není dovoleno na pracovištích tam, kde vozidlo

- a) překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení,
- b) je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti,
- c) je ohroženo povahou terénu (sesutím, břehu, pádem kamene, zapadnutím do měkké hlíny apod.).

⁶⁾ ČSN 30 0024 Rozdělení a druhy vozidel — definice základních pojmu.

⁷⁾ Vyhláška č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu.

⁸⁾ § 19 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

⁹⁾ Např. ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech, ČSN 36 0061 Osvětlování železničních prostředků.

- d) stojí blíže než 20 m od čerpadla pohonných hmot, pokud nečeká na čerpání,
- e) je ohroženo vedením vysokého nebo velmi vysokého napětí.

§ 10

Připojování a odpojování přípojných vozidel

(1) Připojování a odpojování přípojných vozidel se provádí podle návodu výrobce. Smí je provádět jen řádně poučený a zacvičený pracovník, který byl k tomu určen. Pokud v návodu výrobce není stanoveno jinak, nesmí být při zapojování nebo odpojování přípojných vozidel v nich nebo na nich žádné osoby, musí být zabrzdeny, bezpečně založeny klíny, návěsy podloženy bezpečnými podpěrami. Najíždět přípojným vozidlem na tažné vozidlo je zakázáno. Pracovník je povinen při zapojování přípojných vozidel použít ochranných rukavic a závěs předem upravit do pohotovostního stavu. Pracovník navádějící řidiče nesmí vstoupit mezi zapojovaná vozidla dříve, než je závěs tažného vozidla vzdálen od oka přívěsu maximálně 250 mm. V této vzdálenosti musí tažné vozidlo na smluvně znamení zastavit. Řidič smí dokončit couvání na doraz závěsného zařízení teprve na smluvně znamení navádějícího pracovníka a po dorazu vozidlo zabrzdi. Nepočít-li řidič po couvnutí náraz, musí ihned zastavit, vystoupit z kabiny a přesvědčit se, proč nedošlo ke spojení vozidel.

(2) Po zapojení obou vozidel je řidič povinen na místě přezkoumat řádné spojení a zajištění závěsného zařízení proti samovolnému rozpojení, přesvědčit se o řádné funkci brzdrového a elektrického spojovacího zařízení obou vozidel a o řádném zapojení závěsů (lan, řetězů) pro pojistné spojovací zařízení, jsou-li tyto závěsy povinné podle zvláštních předpisů.¹⁰⁾

(3) Řidič je povinen se přesvědčit

- a) před odpojením, že přípojné vozidlo je bezpečně zajištěno proti samovolnému pohybu,
- b) po odpojení, že přípojné vozidlo je zabrzdeno, a v případě potřeby jsou jeho kola z obou stran spolehlivě zajištěna klíny; návěs musí být podložen bezpečnými podpěrami.

§ 11

Tlačení vozidel

Vozidla je za použití motorické sily dovoleno tlačit jen tažnou tyčí. Nezavěšená přípojná vozidla nesmějí být za použití motorické sily tlačena.

¹⁰⁾ Vyhláška č. 90/1975 Sb.

§ 12

Opravy a kontroly vozidel

(1) Vozidlo přistavené k opravě musí být prázdné a řádně očištěné. Oprava naloženého vozidla je dovolena jen výjimečně při jednoduchých opravách v případech, kdy složení nákladu by činilo mimořádné potíže. V takovém případě musí být provedena oprava za přímého dozoru vedoucího pracovníka, který určí technologický postup. Vozidla s nebezpečným nákladem nesmí být opravována v uzavřených prostorách.

(2) Kontrolu technického stavu spodku vozidla je dovoleno provádět jen při vypnutém motoru. Při kontrole nesmí být zařazen žádný převodový stupeň; vozidlo musí být zabezpečeno proti pohybu. Kontrolu chodu motoru a zařízení závislých na chodu motoru je dovoleno provádět jen tehdy, je-li motor spolehlivě upevněn a nejsou-li chodem motoru ohroženy osoby. Při větší opravě vozidla může být zdroj elektrického proudu zapojen jen při kontrole těch částí vozidla, které nemohou být zkoušeny bez jeho zapojení.

(3) Není dovoleno manipulovat s ovládacím zařízením vozidla (táhly, vidlicemi, západkami, pojistnými zařízeními apod.), s automaticky nebo servofařením ovládanou převodovkou nebo s přídavnou převodovkou vozidla apod. bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla a možnost úrazu.

(4) Kontrola a opravy sklápěcího zařízení jsou dovoleny jen tehdy, je-li zdvižená sklápěcí část vozidla bezpečně podepřena pevnou vzpěrou, spolehlivě zamezující samovolnému sklopení.

(5) Při opravě musí být zdvižené vozidlo nebo jeho části bezpečně zajištěny. Ustanovení tohoto odstavce neplatí při výměně kol mimo prostory opraven vozidel a autoservisu.

(6) Provádět se kontrola vozidla na zkušebním válcovém zařízení, musí být vozidlo zajištěno tak, aby samovolně neselo z válce.

(7) Došlo-li k přehřátí motoru, je možno chladič otevřít jen když klesne přetlak.

§ 13

Roztáčení motoru

(1) Na každém motorovém vozidle musí být účinné spouštěcí zařízení v provozuschopném stavu.

(2) Je zakázáno rozehřívat motor otevřeným plamenem, pokud není motor pro to konstrukčně vybaven.

(3) Vlečení vozidla za účelem uvedení jeho motoru do chodu v uzavřených prostorách a ob-

jezech je dovoleno jen na vyznačených místech a pokud se zachovají podmínky, stanovené zvláštními předpisy.¹¹⁾

§ 14

Huštění, montáž a demontáž pneumatik

(1) Při huštění pneumatik kol nenamontovaných na vozidle s ráfkem opatřeným závěrým a pojistným krukem nebo s děleným ráfkem, musí být pracovník chráněn bezpečným krytem schváleného typu. Pokud pracovník provádí huštění pneumatiky mimo prostor garáže a dílny (u benzínových čerpadel, během cesty apod.) nemusí být chráněn krytem, musí však stát stranou tak, aby nebyl ohrožen.

(2) Není dovoleno uvolňovat pneumatiku jím přihuštováním.

§ 15

Mechanismy a zařízení speciálních vozidel

Vysouvací, zdvívací a podobné mechanismy speciálních vozidel (silničních jeřábů, rypadlo, mechanických nakladačů, zdvíhacích plošin, žebříků apod.) se nesmí během přepravy uvádět v činnost a musí být bezpečně zajištěny proti samovolnému pohybu. Převážet zavěšená břemena na zdvíhacím zařízení silničního jeřábu je zakázáno, pokud podle technických podmínek výrobce není stanoveno jinak.

ZAŘÍZENÍ A ÚDRŽBA PRACOVIŠT

§ 16

Údržba vozidel

Provozovatel je povinen zajistit řádný stav a čistotu kabiny, karoserie, stupátek, stupaček (žebříků) a madel, pokud je jimi vozidlo vybaveno, a v zimě zajistit odstranění vzniklé namrazy.

§ 17

V kabině řidiče se nesmí ukládat hořlavé kapaliny nebo snadno vznětlivé látky. V prostoru pro akumulátory nebo na jeho povrchu se nesmějí ukládat žádné předměty.

§ 18

Pracoviště pro údržbu a opravy vozidel

(1) Pracoviště pro údržbu, prohlidky a opravy vozidel musí být od prostoru pro stání vozidel oddělena podle zvláštních předpisů.¹²⁾

(2) Pracoviště (místnosti apod.), skladisti, hygienická zařízení musí být vybaveny a trvale udržovány v řádném stavu podle zvláštních předpisů¹³⁾ a dostatečně osvětleny neoslužujícím světlem.¹⁴⁾ Jejich podlaha, včetně podlah jam, musí být upravena podle zvláštních předpisů,¹⁵⁾ nesmí být nerovná, zkroucená ani vydolená. Pôdla na starých pracovištích musí být tepelně izolována. Stropní konstrukce a podlahy musí odpovídat danému užitnému zatížení.

(3) V místnostech, kde se pracuje s vodou, olejem apod., musí být podlaha ve spádu k zamířovaným vypustím do odpadu.

(4) Provozovatel je povinen neprodleně opravit poškozená místa podlahy, obnovovat podle potřeby nátěr stěn a stropů a před každou směnou vycistit všechny pracovní prostory a jejich příslušenství tak, aby se nezvídalo prach a odstranila kluzkost podlah. Každý pracovník musí trvale udržovat pořádek a čistotu na svém pracovišti.

(5) Spojovací a únikové cesty, jakož i schody, musí být označeny,¹⁶⁾ upraveny a udržovány tak, aby chůze po nich byla bezpečná; zejména je zakázáno skládat na těchto místech jakékoli předměty.

(6) Na lince pro svážný pohyb vozidel musí být na jednotlivých stanovištích vozidel umístěny vkladatelné a vyjímatelné klíny. Klíny předchozího stanoviště smějí být vyňaty teprve tehdy, až jsou klíny následujícího stanoviště v poloze pro zastavení a zajištění vozidla.

(7) Pracoviště, kde se pracuje na spodcích vozidel, musí být vybavena účinnými a bezpečnými zdvíhacími zařízeními, rampami nebo prohlídkovými a montážními jánami tak, aby mohli pracovníci při práci stát. Rampy musí mít vodicí lišty upravené tak, aby zabránily bočnímu sjetí vozidla z rampy. Podélný sklon ramp měřený v jejich podélné ose nesmí být větší než 14 %. Pracoviště ve výšce vyšší než 0,60 m¹⁷⁾ musí být na volných okrajích opatřena po celé délce pevným

¹¹⁾ § 26 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

¹²⁾ ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb.

ČSN 73 0837 Jednotlivé a řadové garáže.

ČSN 73 0838 Hromadné garáže.

¹³⁾ Směrnice č. 46/1978 sb. Hyg. předpisů, o hygienických požadavcích na pracovní prostředí, ve znění uveřejněném ve sbírce Hygienických předpisů, svazek 39 z roku 1978 (dále jen „Směrnice č. 46/1978“).

¹⁴⁾ ČSN 36 0035 Denní osvětlení budov.

ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

¹⁵⁾ ČSN 73 6059 Servisy a opravy motorových vozidel, čerpací stanice pohonných hmot. Základní ustanovení.

¹⁶⁾ ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky, zejména tabulky se značkou 0622, 7810 a 7812.

¹⁷⁾ ČSN 73 5105 Výrobní průmyslové budovy.

a bezpečným zábradlím vysokým nejméně 1,10 m, se střední tyčí a nejméně 0,10 m vysokou ochranou lištu pod zábradlím. Světlá šířka mezi obrysom nejšířšího vozidla a zábradlím musí být nejméně 0,75 m.

(8) Pracoviště, kde se spouštějí spalovací motory, musí být vybavena účinným zařízením pro dokonalé odvádění výfukových plynů mimo pracovní prostor podle zvláštních předpisů.¹⁸⁾

Pracovní jámy

§ 19

(1) V prostorách, kde jsou pracovní jámy (dále jen „jámy“), musí být na dobré viditelném místě umístěny bezpečnostní pokyny pro práci v jámách vydané provozovatelem.

(2) Nepoužívané jámy musí být zabezpečeny kryty, které nebrání jejich stálému větrání nebo musí být ohraneny bezpečným sklopným nebo přenosným zábradlím. Kryty musí mít dostatečnou nosnost a musí být v úrovni okolní podlahy vloženy v kovovém rámu s vybráním.

(3) Při stálém bezprostředním střídání vozidel nad jámou musí být na podlaze trvale a zřetelně vyznačeno pásmo, do něhož kromě vozidel přistavovaných do opravy nebo k prohlídce (údržbě) a pracovníků provádějících tyto práce, se nesmí vjíždět ani vstupovat. Zákaz vstupu do tohoto pásmá musí být vyznačen zřetelnými a dobré viditelnými výstražnými značkami, upozorňujícími na nebezpečí uklouznutí a pádu do hloubky.¹⁹⁾ Na jámách pro více než dvě vozidla, musí být za každým druhým přistaveným vozidlem umístěny můstky pro bezpečný přechod přes jámu.

(4) Do každé jámy musí být neustále zajištěn bezpečný vstup a výstup. Jámy, jejichž délka umožňuje současně přistavení dvou nebo více vozidel, musí mít pro každá dvě přistavená vozidla samostatný bezpečný vstup a výstup. Je zakázáno jámu překračovat a přeskakovat.

(5) Hloubka jam musí odpovídat typům opravovaných vozidel; jámy musí mít hladké stěny světlé barvy. Povrch stěn a podlah musí být snadno omyvatelný a musí být udržován v čistotě. Elektrické zařízení v jámách musí vyhovovat zvláštním předpisům.²⁰⁾

§ 20

- (1) Jáma musí být vybavena
 - a) nejméně jednou zásuvkou přednostně umístěnou v jámě, v krytí a provedení podle zvláštních předpisů,²¹⁾
 - b) pevnými svítidly, v krytí a provedení odpovídajícímu zvláštním předpisům,²²⁾
 - c) výklenky ve stěnách, umístěnými ve výše umožňujícími pohodlné odkládání náradí při práci,
 - d) pokud to povaha práce vyžaduje, nejméně jednou montážní plošinkou upravenou tak, aby ji bylo možno zvýšit podle potřeby stanoviště pracovníka způsobem zaručujícím mu při práci dokonalou stabilitu,
 - e) tabulkami upozorňujícími na zákaz kouření a užívání otevřeného ohně v jámě, popř. na jiné povinnosti pracovníků,
 - f) záhytnou (čisticí) jímkou, umístěnou v nejnižším bodě a krytou ochranným roštem.
- (2) Použitá jáma musí být nejméně jednou za směnu vyčištěna a před a po použití vyvětrána; jáma musí být neprodleně vyčištěna a vyvětrána při úniku hořlavin do jámy.
- (3) Do jam mají přístup jen pracovníci určení vedoucím pracovníkem, a to jen za účelem prohlídky, údržby nebo opravy vozidel nebo čištění, prohlídky a opravy jam.
- (4) Je zakázáno
 - a) používat otevřeného ohně a kouřit v jámách nebo ve vzdálenosti menší než 1,5 m všemi směry od nich; povolen je pouze svařování na vozidlech, ze kterých byly vypuštěny pohonné hmoty v jámách, opatřených fungující vzduchotechnikou za podmínek stanovených zvláštnimi předpisy;²³⁾ za fungující vzduchotechniku se považuje též účinné odsávací zařízení,
 - b) používat hořlavých kapalin k čištění vozidel stojících nad jámami,
 - c) vnášet do jam nádoby, které obsahují nebo obsahovaly výbušné látky, hořlavé kapaliny nebo jiné zároví ohrožující látky a plyny, včetně tlakových nádob a akumulátorových baterií,
 - d) odkládat při práci v jámě, zvláště na jejím

¹⁸⁾ ČSN 73 6059 Servisy a opravy motorových vozidel.

¹⁹⁾ ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky.

²⁰⁾ ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení v místech s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par.
ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.

ČSN 34 1010 Všeobecné předpisy pro ochranu před nebezpečím dolykovým napětím.

²¹⁾ ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.

²²⁾ ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.

ČSN 33 2310 Předpisy pro elektrická zařízení v různých prostředích.

²³⁾ ČSN 05 0610 Bezpečnostné ustanovenia pre zváranie plameňom a rezanie kyslíkom.

ČSN 05 0630 Bezpečnostní ustanovení pro svařování elektrickým obloukem.

- konci, části jejího krytu tak, že by ztížily únik z jámy v případě nebezpečí,
- e) prodlévat uvnitř jámy v době přistavování a odjízdění vozidla,
- f) demontovat na vozidle stojícím nad jámou součástky nebo dílce, které by svou hmotností mohly ohrozit bezpečnost pracovníků, bez předběžného zajistění proti uvolnění a pádu,
- g) odkládat v jámách nástroje a součástky jínam než do výklenků k tomu určených,
- h) vypouštět na dno jámy jakékoli provozní kapaliny.

§ 21

(1) Vedoucí pracovník je povinen soustavně kontrolovat stav jámy a zejména prověřit před použitím každou jámu, která nebyla používána po dobu jednoho pracovního týdne a každou jámu, v níž mají být provedeny svářecké práce.

Přitom je povinen přesvědčit se zejména o stavu

- a) podlahy, krytu jámy, zábradlí a výstražných značek,
- b) vnitřního osvětlení,
- c) čistoty stěn, podlah a schodů přístupových schodišť,
- d) montážních plošinek a jiného zařízení,
- e) čistoty ovzduší v jámě a provozuschopnosti vzduchotechnického zařízení, pokud je jím vybavena,
- f) zabezpečení únikových cest z montážní jámy a o tom, že se jáma nečistí látkami uvedenými v § 20 odst. 4 písm. b).

(2) Vedoucí pracovník je povinen soustavně prověřovat, zda pracovníci při práci v jámách správně používají provozovatelem předepsané osobní ochranné pracovní prostředky.

§ 22

Zařízení pro nepojízdná motorová a přípojná vozidla

(1) Jámy a rampy, na kterých se provádějí prohlídky, údržba a opravy nepojízdných motorových a přípojných vozidel, musí být průjezdné, nebo musí být vybaveny zařízením umožňujícím jejich bezpečné přistavení a odstavení.

(2) Neprůjezdné (koncové) jámy musí být opatřeny zarážkami přemístitelnými podle typu vozidel, které nad jámu zajíždějí.

(3) Je zakázáno přistavování a odstavování vozidel nad jámy (z jámy) a na rampy (z rampy) tažením nebo tlačením osobami.

§ 23

Garáže, odstavné plochy a dopravní cesty

(1) Zvláštní předpisy stanoví, jak musí být zařízeny a vybaveny garáže a odstavné plochy.²⁴⁾

(2) Vjezdy a výjezdy hromadných garáží, opraven a podobných prostorů, do kterých vjíždí vozidla, musí být po obou stranách opatřeny šikmým barevným šrafováním žlutými a černými pruhy,²⁵⁾ stejně širokými, směrujícími od svíslé osy souměrnosti vjezdu (výjezdu) pod úhlem 45° nahoru, a to do výše 3 m tak, aby barevné značení bylo viditelné i při otevřených vratach. Šrafování musí být provedeno do vzdálenosti 0,20–0,30 m od hrany zárubové vrat. Šířka barevných pruhů musí být 0,14–0,22 m. Tímtož šrafováním musí být opatřeny také spodní části sklopnych vrat do výšky 0,3 m. Otevřená vrata musí být zajistitelná proti samovolnému zavření; sklopna vrata v otevřené poloze musí být zajistěna proti samovolnému pádu.

(3) Odpadky nasycené olejem nebo hořlavými kapalinami není dovoleno v garáži ukládat nebo odhadovat. Hořlavé čisticí prostředky je dovoleno ukládat jen v plechových těsně uzavíratelných nádobách. Snadno vznětlivé látky se nesmějí ukládat blíže než 8 m od garáže.

(4) V garážích musí být umístěny hasicí přístroje podle zvláštních předpisů²⁶⁾ popřípadě i další požární nářadí; hasicí přístroje musí být přezkušovány způsobem a ve lhůtách stanovených zvláštními předpisy.²⁷⁾ Všichni pracovníci pracující v garážích musí být vycvičeni v používání hasicích přístrojů a požárního nářadí a musí znát požární a poplachové směrnice. V garáži je zakázáno doplňovat nádrž vozidla pohonnými hmotami a spouštět ohřívací zařízení motoru, prostoru pro řidiče, popřípadě pro cestující, vznikají-li při tom škodlivé plyny.

(5) Motor vozidla je dovoleno uvádět do chodu v garáži jen za účelem bezprostředního výjezdu z garáže.

²⁴⁾ ČSN 73 8057 Jednotlivé a řadové garáže.

ČSN 73 0838 Hromadné garáže.

ČSN 73 8056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel pro motorovou dopravu.

²⁵⁾ ČSN 01 2720 Bezpečnostní barvy.

²⁶⁾ ČSN 73 0837 Jednotlivé a řadové garáže.

ČSN 73 0838 Hromadné garáže.

²⁷⁾ Vyhlaška č. 70/1960 Sb., o zajistění pohotovosti hasicích zařízení.

(6) Garáž se nesmí používat jako prostor pro ošetřování, údržbu nebo opravy vozidel (kromě denní obsluhy vozidla před započetím a po ukončení jízdy).

(7) Nejvyšší dovolená rychlosť vozidla v prostorách organizace a na pracovištích musí být stanovena v dopravně provozním řádu podle místních podmínek, nesmí však být vyšší než 30 km za hodinu. Pracovištěm se rozumí i místo prací prováděných za provozu na silnicích. Příslušný inspektorát bezpečnosti práce může povolit zvýšení maximální rychlosti do 60 km/h. Tato úprava musí být uvedena v dopravně provozním řádu. Organizace jsou povinny vyznačit stanovenou nejvyšší rychlosť a tam, kde je to z provozního hlediska zapotřebí, také příkazaný směr jízdy dopravními značkami.

(8) Na volných prostranstvích je dovoleno odstavovat vozidla jen tehdy, odpovídají-li tato prostranství zvláštním předpisům.²⁸⁾

§ 24

Nabíjecí stanice akumulátorů

(1) Akumulátorové baterie s úhrnným výkonom nad 500 W nebo s vybíjecím napětím nad 65 V je dovoleno nabíjet a dobíjet jen ve zvláštních místnostech se sklonem podlahy směrem k jínce, oddělených a uzavřených od ostatních provozních místností, náležitě temperovaných a při nuceném větrání větraných podtlakově (dále jen „akumulátorovny“).

(2) Elektrická zařízení v akumulátorovnách musí odpovídat zvláštním předpisům.²⁹⁾

(3) Každá akumulátorovna musí být vybavena skříňkou obsahující předepsané léky a prostředky k poskytnutí první pomoci, potřebným počtem respirátorů, sněhovým hasicím přístrojem a umyvadlem s tekoucí vodou a mýdlem.

(4) Vstupovat do akumulátorovny smějí jen pověření pracovníci. Zákaz vstupu musí být vyznačen na tabulce umístěné zvenku na každých dveřích vedoucích do této místnosti.

(5) V akumulátorovně je zakázáno jíst, pit, kouřit a používat otevřeného ohně.

(6) Náplň akumulátorových baterií se smí připravovat jen způsobem stanoveným výrobcem a ve speciálně upravených nádobách; přečerpávání je dovoleno provádět jen zařízením upraveným tak, aby pracovník nemohl přijít do přímého styku s žíravinou. Pracovníci jsou povinni používat při práci s žíravinou štítku z plexiskla k ochraně obličeje, gumových rukavic, gumové obuvi a zá-

stery odolné proti žíravině; zástery musí přesahovat okraj obuvi.

(7) Spojení akumulátorů při nabíjení musí být provedeno pevně přiléhající spojkou, která zamězuje jiskření. Není dovoleno spojovat svorky akumulátorů drátem.

(8) Provozovatel je povinen přidělit pracovníkům, kteří pracují v akumulátorovnách, skříně pro oddělené ukládání pracovního a vycházkového oděvu.

DOPRAVA NÁKLADŮ

§ 25

Doprava nákladů na ložné ploše

(1) Náklady je dovoleno dopravovat vozidly jen za podmínek stanovených zvláštními předpisy.³⁰⁾ Vozidla pro dopravu nákladů musí být v takovém technickém stavu a vybavena takovým zařízením, aby byla zaručena bezpečná doprava a snadná manipulace s nákladem.

(2) Hmotnost nákladu musí být stejnometerně rozložena na ložné ploše a náklad zajištěn tak, aby nemohl spadnout, posouvat se nebo se zvrátit, a aby rovnoměrně zatěžoval kola. Plachty se musí upevnit tak, aby se při jízdě nevzdouvaly; sypké materiály musí být zakryty plachtou tak, aby nedocházelo k jejich rozprašování. Sláma, seno a podobné náklady musí být uloženy tak, aby se netřely o kola vozidla a byly mimo dosah výfukových plynů. Odklápěcí bočnice vozidel musí být bezpečně zajištěny spínacími řetězy; řetězy musí být dostatečně odolné proti předpokládanému tahu a nárazu; jsou-li ze dvou částí, musí být spolehlivě spojeny s pojistkou. Při jízdě musí být sklápěcí karoserie vozidla zajištěna (např. zajišťovacími kolíky apod.). Řidič je povinen se přesvědčit před začátkem jízdy o bezpečném zajištění bočnic, zadního a předuho čela, sklápěcí karoserie a nákladu vozidla.

(3) Kotvení nákladu na ložné ploše vozidla je dovoleno jen do kotevních ok ve vyztužené podlaze nebo vyztužených pevných částech karoserie, pokud je vozidlo kotevními oky vybaveno.

(4) Vozidla musí být při nakladce a vykládce bezpečně zabrzděna a náklad musí být ukládán a skládán tak, aby nedošlo k překlopení, zvrácení nebo pohybu vozidla. Návěsy a jednonápravové přívěsy musí být bezpečně podepřeny.

(5) Nakládku, dopravu a vykládku nebezpečných nákladů (hořlavin, výbušin, leptavých, radioaktivních a jiných zdraví škodlivých látek)

²⁸⁾ ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel.

²⁹⁾ ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení v místech s nebezpečím výbuchu hořlavých plynů a par.

³⁰⁾ § 35 a 36 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

je nutno provádět podle ustanovení zvláštních předpisů.³¹⁾

(6) Živá zvířata musí být při dopravě uvážána do kotevních ok nebo musí být přepravována na vozidlech, jejichž ložná plocha je rozdělena na jednotlivé boxy tak, aby bylo zajistěno rovnoměrné rozložení nákladu a zabráněno samovolnému přemisťování dopravovaných zvířat. Při dopravě živých zvířat musí být vozidlo vybaveno dostatečně pevnými a vysokými bočnicemi a čely a splňovat podmínky stanovené zvláštními předpisy.³²⁾

(7) Pracovník při otvírání bočnic je povinen zabezpečit, aby nikdo nebyl v dosahu bočnic, zadního čela nebo uvolněného nákladu tak, aby jimi nemohl být zasažen.

(8) Pokud je to nutné z důvodů bezpečnosti dopravy nákladu, aby pracovník doprovázel náklad na ložné ploše vozidla, musí mít být vyhrazeno místo, odkud může vyzvat smluvným znaméním řidiče, aby zastavil, hrozí-li nebezpečí. Toto místo musí být bezpečně zajistěno tak, aby nedošlo k ohrožení pracovníka. Pracovníci doprovázející náklad nesmějí za jízdy stát na ložné ploše nebo nákladu, ani sedět na bočnicích nebo na čelech vozidla. Při dopravě dlouhého dříví, kůlatiny, kovových tyčí, trub, sypkých hmot, obilí, slámy, sena a podobných nákladů nesmí být na nákladu nikdo přepravován.

(9) Je-li nutno při vykládacích nebo nakládacích pracích vystoupit či sestoupit na vozidlo (z vozidla), musí být použito žebříku nebo jiného rovnocenného zařízení. Stojí-li vozidlo na svahu, smí se použít k výstupu a sestupu žebříku jen s podmínkou, že je zapřen proti svahu.

(10) Je zakázáno dopravovat osoby na ložné ploše vyklápěcích zařízení, s výjimkou sklápěcího přívodu traktoru, který má vyklápěcí korbu pevně zajistěnou svorníky.³³⁾

§ 26

Doprava zavazadel na střeše vozidla

(1) Zavazadla dopravovaná na střeše vozidla musí být umístěna a upevněna tak, aby nemohla spadnout, posouvat se a nepřesabovala šířku vozidla.

(2) Vozidla o celkové výšce přesahující 2 m, na jejichž střeše se dopravují náklady, musí být

vybavena žebříkem nebo jiným rovnocenným zařízením. Zavazadla smí ukládat na střechu, jakož i skládat ze střechy vozidla, jen řidič nebo provozovatelem určený pracovník.

§ 27

Doprava zvláště těžkých a rozměrných nákladů

(1) Zvláště těžkými a rozměrnými náklady se pro účely této vyhlášky rozumějí takové náklady, při jejichž dopravě celková hmotnost nebo celkové rozměry vozidla přesahují míry stanovené zvláštními předpisy.³⁴⁾

(2) Při dopravě zvláště těžkých a rozměrných nákladů musí být

- stanoven technologický postup při dopravě, nakládání a vykládání,
- zajištěna technická úprava pracoviště k nakládání dopravovaného břemene,
- zajištěna vhodná zařízení a pomůcky dostatečné únosnosti pro naložení a vyložení,
- prověřeno zajištění nákladu pro dopravu,
- přiděleni na vozidlo nejméně dva řidiči, zajištěn dostatečný počet dalších pracovníků pro manipulaci s nákladem a určen pracovník řídící práce při nakládání, upevnění a vykládání [§ 7].

SPOLEČNÁ A ZAVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 28

Školení a zkoušky

(1) Provozovatel je povinen zajistit, aby se pracovníci pověření výkonem pracovních nebo řídících činností uvedených v § 1 podrobili před nástupem do výkonu nebo řízení těchto pracovních činností a vždy po 2 letech zkoušce, při níž mají prokázat znalost předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel. K tomuto účelu je povinen organizovat před nástupem těchto pracovníků jejich školení a praktický výcvik a nejméně jednou za rok jejich školení. Školení může být spojeno se školením prováděným podle zvláštních předpisů.³⁵⁾

³¹⁾ Zejména IV. díl výnosu Ústředního báňského úřadu z 26. 6. 1965 č.j. 65/1965, kterým se vydává bezpečnostní předpis o výbušinách, registrovaný v částce 31/1965 Sb., ČSN 07 8305 Kovové tlakové nádoby k dopravě plynnů. Technické předpisy, ČSN 34 1730 Předpisy pro pracoviště s radioaktivními látkami, ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

³²⁾ § 69 vyhlášky č. 90/1975 Sb.

³³⁾ § 34 odst. 1 vyhlášky č. 100/1975 Sb.

³⁴⁾ § 12 a 14 vyhlášky č. 90/1975 Sb.

³⁵⁾ Vyhláška č. 94/1972 Sb., o výcviku a dalším zvýšování odbornosti řidičů silničních motorgvých vozidel. Vyhláška č. 60/1976 Sb., kterou se vydávají zásady školení pracovníků o požární ochraně.

(2) Zkouška podle předchozího odstavce se skládá před komisí, jejíž členy a předsedu jmenuje provozovatel v dohodě s příslušným orgánem Revolučního odborového hnutí, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, v dohodě s příslušným orgánem Svazu družstevních rolníků České socialistické republiky, jde-li o výrobní družstvo, v dohodě s komisí politicko-výchovné práce a péče o členy. O termínu a místě konání zkoušek uvědomí organizace provádějící tyto zkoušky alespoň 4 týdny před konáním zkoušky místně příslušný inspektorát bezpečnosti práce.

(3) Zkouška ze znalostí předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu silničních vozidel může být provedena zkouškou z těchto předpisů prováděnou při povinném poučování řidičů.³⁶⁾ Provozovatel může dohodnout za podmínek uvedených v odstavci 2 provedení zkoušky s jinou organizací.

(4) Pracovníci, kteří neuspěli při zkoušce podle odstavce 1 ji mohou opakovat nejdříve po uplynutí jednoho měsíce.

(5) Provozovatel je povinen doklady o školení a způsobu provádění zkoušek a o jejich výsledcích ukládat do osobního spisu pracovníka.

§ 29

Účast orgánů společenské kontroly

Provozovatelé při plnění povinností podle této vyhlášky úzce spolupracují s orgány společenské kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci.³⁷⁾

§ 30

Přechodné a zrušovací ustanovení

(1) Zrušuje se vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce č. 87/1971 Sb., k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel.

(2) Ustanovení § 2 odst. 1, pokud jsou podle něho stanoveny bezpečnostní přestávky v pravidelné veřejné autobusové dopravě a městské hromadné dopravě se zruší po dnem 31. 5. 1981.

§ 31

Účinnost

(1) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 1980.

(2) Ustanovení § 3 této vyhlášky, pokud se vztahuje na bezpečnostní přestávky v pravidelné veřejné autobusové dopravě a městské hromadné dopravě, nabývá účinnosti dnem 1. 6. 1981.

Předseda:

Dr. Bartík v. r.

³⁶⁾ Vyhláška č. 94/1972 Sb.

³⁷⁾ Směrnice ÚRO č. 124/1973 Sb., o postavení a úkolech orgánů ROP v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÉ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí

vydalо podle § 43 odst. 1 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, **výnos** ze dne 19. března 1980 čj. 315-109/80-7313, kterým se mění a doplňuje výnos ze dne 24. září 1977 čj. II/5-1394/77-7313 o odměňování pracovníků dělnických povolání v orgánech státní správy a některých dalších organizacích.

Výnos nabyl účinnosti dnem 19. března 1980.

Výnos byl rozeslan všem federálním ústředním orgánům, ústředním orgánům ČSR a SSR a krajským národním výborům, u nichž lze do něj nahlédnout.

Federální ministerstvo práce a sociálních věcí

vydalо podle § 275 odst. 3 písm. b) zákona práce, po projednání s federálním ministerstvem financí a Ústřední radou odborů **výnos** ze dne 19. května 1980, čj. F 32-145/80-1110 (223), kterým se stanoví odchylný způsob zjištování průměrného výdělku. Výnos se vztahuje na technickohospodářské pracovníky, u kterých se na základě rozhodnutí příslušného ústředního orgánu a po dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí uplatňují zásady federálního ministerstva práce a sociálních věcí pro ověřování osobního ohodnocení technickohospodářských pracovníků čj. II/3-1709/77-7210 ze dne 18. 11. 1977 a nabyl účinnosti dnem 1. července 1980.

Do výnosu je možno nahlédnout v útvarech ekonomiky práce ověřujících organizací.

Ústředí české advokacie

vydalо podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 23 odst. 3 písm. g) zákona č. 118/1975 Sb., o advokaci, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky, českým výborem Odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu a se souhlasem ministra spravedlnosti České socialistické republiky **výnos** č. 1/1980 ze dne 1. dubna 1980, kterým se mění usnesení výboru **Ústředí československé advokacie** č. 8 ze dne 3. října 1966 o odměňování práce advokátů a ostatních pracovníků advokacie.

Výnos nově upravuje pracovní odměnu advokátních koncipientů a nabyl účinnosti dnem 1. června 1980. Týmž dnem se zruší výnos č. 1/1978 **Ústředí české advokacie** ze dne 6. ledna 1976.

Do výnosu je možno nahlédnout na **Ústředí české advokacie** a na všech krajských sdruženích advokátů.